PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY
ul. Długa 47, 85-034 Bydgoszcz
tel. 52 345-56-44, Fax 52 345-56-17
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 10 czerwca 2011 r.

Znak: RBG-61-01/11/MB-Sz

DECYZJA Nr RBG - 7/2011

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę, stosowaną przez **Adama Kęskę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą English Academy w Toruniu,** polegającą na zamieszczeniu we wzorcu umownym *Umowa o nauczaniu języka obcego* postanowienia umownego o następującej treści:

„Opłata przygotowawcza to kwota stała w wysokości 150 zł i nie podlega zwrotowi w przypadku odstąpienia od umowy",

które jest postanowieniem umownym wpisanym - na podstawie art. 479^{45} Kodeksu postępowania cywilnego - do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

II. Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

określa się Adamowi Kęsce prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą English Academy w Toruniu następujące **środki usunięcia trwających skutków naruszenia** zbiorowych interesów konsumentów:

1. przesłanie, za potwierdzeniem odbioru, wszystkim swoim klientom, z którymi ww. przedsiębiorca zawarł umowy o nauczanie języka obcego na rok 2010/2011, punktu I sentencji niniejszej decyzji drukowanej na formacie A4 czarną czcionką w rozmiarze co najmniej 14, w terminie dwóch miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji,

2. przedstawienie konsumentom propozycji zmian w dotychczas zawartych i nadal obowiązujących umowach, zawartych w oparciu o kwestionowany wzorzec umowny *Umowy o nauczaniu języka obcego* w zakresie niezbędnym do usunięcia nieprawidłowości wskazanych w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, w terminie dwóch miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK) przeprowadził postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy wzorce umowne stosowane przez Adama Kęskę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą English Academy w Toruniu zawierają niedozwolone postanowienia umowne, a co za tym idzie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach, tj. art. 479^{38}§1 i art. 479^{39} k.p.c. w związku z art. 385^{1}-385^{3} k.c. oraz mające na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowań w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W wyniku wstępnej kontroli wzorca umownego uzyskanego w toku kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 105a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) zaszło podejrzenie stosowania przez Adama Kęskę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą English Academy w Toruniu (dalej również: Adam Kęska lub Szkoła) praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na zamieszczaniu we wzorcu umownym postanowienia wpisanego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Mając na uwadze dokonane ustalenia, Prezes UOKiK wszczął w dniu 20 stycznia 2011r. – Postanowieniem Nr RBG-17/2011 – postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Adama Kęskę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą English Academy w Toruniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których stanowi art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* [zw. dalej także *ustawą o ochronie(…)*], polegających na zamieszczeniu we wzorcu umownym *Umowa o nauczaniu języka obcego* postanowienia umownego o następującej treści:

„Opłata przygotowawcza to kwota stała w wysokości 150 zł i nie podlega zwrotowi w przypadku odstąpienia od umowy"

które jest postanowieniem umownym wpisanym na podstawie art. 479^{45} *Kodeksu postępowania cywilnego* do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Skarżony przedsiębiorca po wszczęciu niniejszego postępowania nie odniósł się do postawionych zarzutów.

Adam Kęska w dniu 19 kwietnia 2011r. przedłożył informację na temat przychodu osiągniętego w 2010 r.

Prezes UOKiK zawiadomił Szkołę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy (pismo z dnia 22 kwietnia 2011r.). Z powyższego uprawnienia skarżony przedsiębiorca skorzystał.

Pismem z dnia 12 maja 2011r. Adam Kęska zajął końcowe stanowisko w sprawie, poinformował, iż zaprzestał stosowania kwestionowanego przez Prezesa UOKiK zapisu, na dowód czego przedłożył wzorzec umowny, z którego wykreślono przedmiotowe postanowienie. Nadto wskazał, iż na podstawie nowego wzorca zawierane są umowy ze słuchaczami. W związku z powyższym wniósł o umorzenie postępowania.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Adam Kęska jest przedsiębiorcą wpisanym do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Torunia pod numerem 38718 (rejestracji dokonano dnia 13 września 2000r.). Przedmiotem działalności ww. przedsiębiorcy jest m.in. nauka języków obcych.
(dowód: zaświadczenie o zmianie we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, karta 7).

W związku z prowadzoną działalnością, Adam Kęska wprowadził i stosuje wzorzec umowny *Umowa o nauczaniu języka obcego,* który zawiera m.in. następujący zapis:

„Opłata przygotowawcza to kwota stała w wysokości 150 zł i nie podlega zwrotowi w przypadku odstąpienia od umowy".
(dowód: wzorzec umowny *Umowa o nauczaniu języka obcego*, karta 3).

W toku niniejszego postępowania skarżony przedsiębiorca przygotował nowy wzorzec umowny, z którego wykreślił cytowane powyżej postanowienie.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Podstawą do rozstrzygania sprawy w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło, pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami skarżonego przedsiębiorcy. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie *o ochronie (…)*.

Przepis art. 24 ust. 1 ustawy *o ochronie (…)* stanowi, iż *„Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.*", natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż *„Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479[45] ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (…).*

Oceny, czy w danym przypadku mamy do czynienia z praktyką określoną w ww. przepisie, możemy dokonać na podstawie ustalenia łącznego spełnienia trzech przesłanek, którymi są:

- **działania przedsiębiorcy,**
- **bezprawność tych działań,**
- **naruszenie zbiorowego interesu konsumentów.**

Działanie przedsiębiorcy

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.), a także: a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej; b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania

takiego zawodu; c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji; d) związek przedsiębiorców (…). Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Adam Kęska jest wpisany do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Torunia. Prowadzona przez niego działalność polegająca na świadczeniu usług edukacyjnych wykonywana jest w sposób zorganizowany, ciągły i ma charakter zarobkowy. Wobec powyższego, należy stwierdzić, iż Adam Kęska jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy *o ochronie (…)*.

Bezprawność działań i naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Ad I

Jak wspomniano wyżej, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (…)*, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479^{45} *Kodeksu postępowania cywilnego* (dalej również: rejestr).

Należy w tym miejscu wskazać, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479^{36} – 479^{45} k.p.c.) dokonuje się niezależnie od tego, czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany w konkretnej umowie. Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Przepis art. 479^{43} k.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479^{45} § 2 k.p.c. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w w/w rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(…) *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479^{45} § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (…)* oraz, że *„wpis postanowienia wzorca do rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów (…)w oderwaniu od rodzaju umowy lub gałęzi gospodarki, w której umowa została zawarta".* W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że *„(…) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.o.k.ik. obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (…). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.o.k.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (…)".*

Nie jest zatem konieczna dokładna literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będą także takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

W wyroku z dnia 2 kwietnia 2006 (sygn. akt XVII AmC 19/05) Sąd Okręgowy w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) uznał za niedozwolone postanowienie umowne zapis, który następnie został wpisany **pod poz. 1297 do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone** o treści: *„Opłaty w postaci wpisowego oraz czesne nie podlegają zwrotowi";* w wyroku z dnia 22 czerwca 2006r. (sygn. akt XVII AmC 50/05) SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne zapis, który następnie został wpisany **pod poz. 838 do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone** o treści: *„50 zł – wpisowe płatne w sekretariacie przy zapisie do grupy językowej, jest to kwota bezzwrotna";* w wyroku z dnia 16 lutego 2004r. (sygn. akt XVII AmC 12/03) SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne zapis, który następnie został wpisany **pod poz. 704 do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone** o treści: *„Opłata przygotowawcza stanowi bezzwrotne (za wyjątkiem określonym w art. 5 ust. 2) wynagrodzenie za przygotowanie i zawarcie umowy".*

W ocenie Prezesa UOKiK tego rodzaju zapisy stanowią niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385^1 § 1 k.c. i art. 386^3 pkt 12 i 13 k.c. Zdaniem SOKiK takie postanowienia rażąco naruszają interesy konsumentów i związane są z zasadami odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań a nie ze świadczeniem głównym. W ocenie Sądu, „słabsza" strona umowy – konsument, nie może ponosić jednostronnie ujemnych konsekwencji w przypadku rezygnacji z kontynuowania określonego stosunku prawnego (odstąpienia od umowy) w szczególności, gdy strona nie spełniła świadczenia wzajemnego. Ponadto omawiana klauzula wprowadza zasadę, od której nie przewiduje się wyjątków, bowiem w każdym przypadku odstąpienia konsumenta od umowy, nawet jeśli przyczyna odstąpienia leży po stronie przedsiębiorcy (np. rozwiązanie grupy szkoleniowej), konsument poniesie negatywne skutki.

W zawiązku z powyższym należy uznać, iż klauzula wpisana do rejestru jak i kwestionowany zapis stanowią niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385^3 pkt 12 i 13 k.c., bowiem ich **celem jest zatrzymanie wniesionej przez konsumenta opłaty przygotowawczej bez względu na przyczynę odstąpienia od umowy, czego skutkiem jest naruszenie interesów ekonomicznych konsumentów.**

Z powyższych względów porównywane zapisy należy uznać za tożsame.

Konkludując, Prezes UOKiK dokonując oceny, czy powyższe postanowienie stosowane przez Adama Kęskę mieści się w hipotezach klauzul wpisanych do rejestru postanowień umownych uwzględnił dwa kryteria tożsamości klauzul kwestionowanych z klauzulami wpisanymi do rejestru, a mianowicie: **kryterium tożsamości stosunków prawnych**, których dotyczy klauzula kwestionowana i klauzula wpisana do rejestru, a także **kryterium tożsamości treści klauzuli kwestionowanej z treścią klauzuli uznanej przez SOKiK za abuzywne**. Badanie tożsamości stosunków prawnych odbyło się w oparciu o kryterium branży, w jakiej działa przedsiębiorca, który stosuje we wzorcach umów w obrocie konsumenckim kwestionowane postanowienia umowne oraz w jakiej działał przedsiębiorca, którego postanowienie umowne zostało wpisane do rejestru (nieruchomości). Przy badaniu zaś tożsamości treści klauzuli kwestionowanej z treścią klauzuli wpisanej do rejestru, Prezes Urzędu wziął pod uwagę kryterium celu, jakiemu służy kwestionowana klauzula, a co za tym idzie, jakie skutki wywołuje lub może wywołać dla konsumentów. W konsekwencji Prezes UOKiK stwierdził, iż analizowana klauzula mieści się w hipotezach klauzul wpisanych do rejestru. Czynniki, które przesądziły o uznaniu tożsamości badanych klauzul z klauzulami rejestrowymi to zatem nie jedynie brzmienie klauzul, a cel, jakiemu służy kwestionowana klauzula, kontekst umieszczenia klauzuli w rejestrze, a także kryterium podobieństwa stanu faktycznego, będącego podstawą oceny abuzywności danej klauzuli.

W myśl art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (…)* stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Mówiąc o „zbiorowym interesie konsumentów" należy zaznaczyć, iż ustawa *o ochronie (…)* nie podaje jego definicji, wskazując jednak w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy.

W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów, wszystkich konsumentów będących klientami Szkoły, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zawrzeć z nim umowę o naukę języka obcego. Tak więc, w rozpatrywanym stanie faktycznym zachowanie przedsiębiorcy nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i przyszłych kontrahentów przedsiębiorcy.

Reasumując, skoro wykazano powyżej, iż kwestionowany zapis wzorca umownego *Umowa o nauczaniu języka obcego* jest tożsamy z klauzulami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, to posługiwanie się nimi w obrocie konsumenckim uznać należy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W związku ze spełnieniem przesłanek wynikających z art. 24 ust 1 i 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (…)* należało zachowanie wymienionego przedsiębiorcy uznać za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Reasumując, skoro wykazano powyżej, iż kwestionowane zapisy umów są tożsame z klauzulami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, to posługiwanie się nimi w obrocie konsumenckim uznać należy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazać zaniechanie jej stosowania.

W tym miejscu podkreślić należy, iż w toku niniejszego postępowania skarżony przedsiębiorca nie wykazał, aby zaniechał stosowania niedozwolonych praktyk. Natomiast w świetle art. 27 ust. 3 ustawy *o ochronie (…)* ciężar udowodnienia zaniechania stosowania niedozwolonej praktyki spoczywa na przedsiębiorcy. Zgodnie z poglądem wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2010r. (sygn. akt III SK 38/09) w przypadku praktyk polegających na posługiwaniu się w obrocie wzorcami umownymi zawierającymi niedozwolone postanowienia umowne, bądź postanowienia sprzeczne z przepisami prawa chroniącymi konsumentów, **o zaniechaniu praktyki można mówić jedynie wówczas, gdy uznane za bezprawne postanowienia wzorca przestaną wiązać konsumentów.** W świetle powyższego, dla zaniechania opisywanej praktyki koniecznym jest zatem wykazanie, iż skarżony przedsiębiorca: oferuje konsumentom wzorzec wolny od klauzul abuzywnych, inkorporuje ten wzorzec do umów zawieranych z nowymi klientami, jak również to, że wyeliminował klauzule niedozwolone z umów funkcjonujących już w obrocie prawnym. Dwóch ostatnich okoliczności Szkoła w toku postępowania nie wykazała.

Odnośnie wniosku o umorzenie postępowania, Prezes UOKiK wyjaśnia, iż zgodnie z art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy *o ochronie (…),* gdy postępowanie z jakiejkolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi powyższy przepis, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego (tu: stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów), a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę poprzez jej rozstrzygniecie co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania w niniejszej sprawie nie istniała w chwili wszczęcia postępowania i nie została w nim ujawniona. Powyżej wykazano, iż miało miejsce stosowanie przez Adama Kęskę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na zamieszczeniu we wzorcu umownym *Umowa o nauczaniu języka obcego* postanowienia umownego, które jest postanowieniem umownym wpisanym - na podstawie art. 479^{45} Kodeksu postępowania cywilnego - do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt

1 ustawy *o ochronie (…).* Wobec czego Prezes UOKiK nie mógł uwzględnić wniosku o umorzenie postępowania.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie I sentencji decyzji.

Ad II

Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy *o ochronie (…),* Prezes UOKiK może określić w decyzji, o której mowa w art. 26 ust. 1, środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i formie określonej w decyzji. Może również nakazać publikację decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy.

Mając na uwadze powyższe przepisy oraz stan faktyczny niniejszej sprawy, Prezes UOKiK uznał za celowe określenie dla Adama Kęski następujących środków usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów:

1. przesłanie, za potwierdzeniem odbioru, wszystkim swoim klientom, z którymi ww. przedsiębiorca zawarł umowy o nauczanie języka obcego na rok 2010/2011, punktu I sentencji niniejszej decyzji drukowanej na formacie A4 czarną czcionką w rozmiarze co najmniej 14, w terminie dwóch miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji,
2. przedstawienie konsumentom propozycji zmian w dotychczas zawartych i nadal obowiązujących umowach, zawartych w oparciu o kwestionowany wzorzec umowny *Umowy o nauczaniu języka obcego* w zakresie niezbędnym do usunięcia nieprawidłowości wskazanych w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, w terminie dwóch miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

W ocenie Prezesa UOKiK, wyżej określone środki są adekwatne do rodzaju uchybienia stwierdzonego niniejszą decyzją. Ponadto podkreślić należy, iż konsumenci nie są adresatami wydanej przez Prezesa UOKiK decyzji, dlatego też tak istotne jest, z uwagi na ochronę ich zbiorowych interesów, uzyskanie informacji o stosowanej przez skarżonego przedsiębiorcę praktyce, stąd uzasadnione są środki wskazane w pkt II sentencji decyzji. Celem określenia środków usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w postaci przedstawienia konsumentom propozycji zmian w dotychczas zawartych i nadal obowiązujących umowach, zawartych w oparciu o kwestionowany wzorzec umowny *Umowa o nauczaniu języka obcego* jest doprowadzenie do stanu, w którym wszystkie zawarte przez skarżonego przedsiębiorcę z konsumentami umowy będą zgodne z obowiązującym prawem. Nałożenie powyżej wskazanych obowiązków stanowi zatem jedyna realną możliwość uzyskania przez konsumentów informacji o praktykach stosowanych przez Szkołę.

W tym miejscu należy wskazać, iż zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy *o ochronie (…)* Prezes UOKiK ma kompetencje do ukarania przedsiębiorcy poprzez nałożenie na niego kary pieniężnej w wysokości do 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeśli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Prezes Urzędu w okolicznościach niniejszej sprawy uznał, że nałożenie na Adama Kęskę kary pieniężnej na naruszenie zbiorowych interesów konsumentów, byłoby niecelowe. Przesłanką przemawiającą za bezprzedmiotowością nałożenia na skarżonego przedsiębiorcę kary pieniężnej z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy *o ochronie (…)*, jest przede wszystkim wysokość przychodów osiągniętych przez ww. przedsiębiorcę w 2010r. Kara wymierzona skarżonemu przedsiębiorcy w oparciu o przychód jaki uzyskał on w 2010r. kształtowałaby się na bardzo niskim poziomie, co w konsekwencji spowodowałoby niespełnienie przez nią podstawowych funkcji tj. represyjnej ani prewencyjnej. Stąd Prezes UOKiK uznał, iż w celu zapewnienia wykonania nakazu określonego niniejszą decyzją, celowe będzie określenie skarżonemu przedsiębiorcy środków usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez publikację części niniejszej decyzji, zakreślonej punktem I niniejszej decyzji.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak punkcie II sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479^{28} §2 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. Adam Kęska
   ul. Zbożowa 59/17
   87-100 Toruń

2. **a/a**